

VENDIM

Nr. 244, datë 30.3.2016

KUSHTET PËR VENDOSJEN E DETYRIMIT TË SHËRBIMIT PUBLIK, QË DO TË ZBATOHEN NDAJ TË LICENCUARVE NË SEKTORIN E ENERGISË ELEKTRIKE, TË CILËT USHTROJNË AKTIVITETIN E PRODHIMIT, TRANSMETIMIT, SHPËRNDARJES DHE FURNIZIMIT ME ENERGI ELEKTRIKE

PJESA I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi

1. Qëllimi i këtij vendimi është të përcaktojë kushtet për vendosjen e detyrimit të shërbimit publik, që do të zbatohen për të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike, të cilët ushtrojnë aktivitetin e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes dhe furnizimit me energji elektrike.
2. Ky vendim është hartuar në përputhje me ligjin nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike".

Neni 2

Objekti

1. Detyrimi i shërbimit publik ndaj të licencuarve në sektorin e energjisë elektrike vendoset duke marrë në konsideratë interesin publik në ushtrimin e këtij aktiviteti, për kushtet që lidhen me:
 - a) sigurinë e furnizimit;
 - b) cilësinë e shërbimit;
 - c) tarifat dhe çmimet për klientët që përfitojnë nga detyrimi I shërbimit publik;
 - ç) mbrojtjen e mjedisit;
 - d) mbrojtjen e konkurrencës;
 - dh) burimet e rinovueshme të energjisë;
 - e) eficiencën e energjisë;
 - ë) çdo rrethanë tjetër që ndikon në interesin publik;
 - f) ndryshimet klimaterike.
2. ERE vendos detyrimet specifike të shërbimit publik të një të licencuari në kryerjen e ndonjë prej aktiviteteve të sektorit të energjisë, të përmendura në pikën 1, të nenit 1, të këtij vendimi.
3. Çdo detyrim i shërbimit publik, i vendosur nga ERE, do të përfshihet në termat dhe kushtet e licencës së të licencuarit, në përputhje me procedurat e përcaktuara në rregulloren përkatëse të kushteve të licencimit, të miratuar nga ERE.
4. Të licencuarit, licencat e të cilëve përfshijnë detyrimet e shërbimit publik, duhet të marrin të gjitha masat, në mënyrë që të përmbushin detyrimet e shërbimit publik, në përputhje me këtë vendim.

Me të kuqe ndryshimet e miratuara me VKM. 729 datë 08.12.2017

Me te gjeber ndryshimet e miratuara me VKM nr.883 date 27.12.2019

Neni 3

Përkufizime

1. Çdo term i përdorur në këtë vendim ka të njëjtin kuptim me përkufizimet e termave të dhëna në ligjin nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike".
2. Në këtë vendim, fjalët "...i licencuari përkatës..." nënkuptojnë një të licencuar që kryen aktivitetet e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes ose furnizimit të energjisë elektrike.

Neni 4

Kushtet për vendosjen e detyrimit të shërbimit publik

1. Detyrimi i shërbimit publik ndaj një të licencuari vendoset nga ERE, në mënyrë transparente, jodiskriminuese, duke mos penguar hapjen e tregut të energjisë elektrike dhe të drejtën e furnizuesve të tjerë të energjisë elektrike për të furnizuar klientët në Republikën e Shqipërisë.
2. ERE duhet të argumentojë që vendosja e detyrimit publik është e domosdoshme, jokufizuese, proporcionale dhe e nevojshme.
3. Detyrimi i shërbimit publik për të licencuarin vendoset duke vlerësuar kapacitetin teknik, financiar e organizativ të tij dhe duhet të konsiderojë nëse e njëjta shoqëri po ofron shërbimin publik në të njëjtën zonë apo kategori konsumatorësh, në momentin e vendosjes së këtij detyrimi.
4. Vendimi për vendosjen e detyrimit të shërbimit publik duhet të:
 - a) përcaktojë qartë detyrimet, të cilat duhet të kryhen nga i licencuari;
 - b) përcaktojë qartë të licencuarit e energjisë elektrike, të cilëve u është vendosur detyrimi i shërbimit publik, kur detyrimi i shërbimit publik vendoset mbi një ose më shumë subjekte të licencuar, që ushtrojnë aktivitet në sektorin e energjisë elektrike;
 - c) specifikojë të drejtat e veçanta të caktuara për të licencuarin, duke arsyetuar se pse ato janë të nevojshme;
 - ç) përcaktojë kategorinë e klientëve, territorin dhe periudhën për të cilën është vendosur detyrimi i shërbimit publik;
 - d) shoqërohet me një efekt vlerësimi në lidhje me tregun, cilësinë e furnizimit dhe qëndrueshmërinë;
 - dh) identifikojë kostot e të licencuarit, ndaj të cilit do të vendoset detyrimi i shërbimit publik;
 - e) përcaktojë një mekanizëm transparent dhe jodiskriminues për mënyrën se si duhet të mbulohen këto kosto, nëse kostot nuk mbulohen nga tarifa e miratuar.

5. Në rast të vendosjes së detyrimit të shërbimit publik ndaj një të licencuari, të cilit i shkaktohen kosto shtesë, që nuk janë përfshirë në tarifën e përcaktuar nga ERE, i licencuari do të kompensohet financiarisht apo në forma të tjera, në përputhje me pikën 8, të nenit 47, të ligjit nr. 43/2015.

5.1 Në çdo rast të vendosjes së detyrimit publik ndaj shoqërisë së prodhimit, aksionet e së cilës kontrollohen plotësisht apo pjesërisht nga shteti, Asambleja e Përgjithshme e kësaj shoqërie, pasi

merr mendimin e ministrit të Financave dhe Ekonomisë, vlerëson rast pas rasti mbi mënyrën e përdorimit të të ardhurave shtesë mbi ato të parashikuara në programin ekonomik, nëse do të shërbejnë si fond rezervë për balancimin e të ardhurave dhe shpenzimeve të shoqërisë së prodhimit për periudhat e ardhshme, me qëllim minimizimin e riskut hidrologjik.

6. I licencuari nuk ka detyrim të shërbimit publik sigurimin e shërbimit të energjisë elektrike në një zonë ku nuk ofrohet shërbimi në datën e hyrjes në fuqi të këtij vendimi, përveç zonave, të cilat janë pjesë e planit rregullator, të miratuar sipas legjislacionit për planifikimin e territorit dhe zhvillimit.

PJESA II

DISPOZITA TË VEÇANTA PËR DETYRIMIN E SHËRBIMIT PUBLIK

Neni 5

Detyrimi i Shërbimit Universal të Furnizimit

1. Shërbimi Universal i Furnizimit është një detyrim i shërbimit publik që i vendoset Furnizuesit të Shërbimit Universal, i cili siguron të drejtën e furnizimit me energji elektrike për një kategori të caktuar të klientëve, brenda territorit të Republikës së Shqipërisë, me një cilësi të caktuar të furnizimit, me çmime të rregulluara, lehtësisht dhe qartësisht të krahasueshme, transparente dhe jodiskriminuese

2. Furnizuesit të Shërbimit Universal, për të përmbushur kërkesat e klientëve që përfitojnë nga Shërbimi Universal i Furnizimit, në përputhje me parashikimet e pikës 1 të nenin 109 të ligjit nr. 43/2015 “Për Sektorin e energjisë elektrike” dhe vendimit nr.449, datë 15.06.2016 të Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e kushteve dhe procedurave për përcaktimin e furnizuesit të mundësisë së fundit të energjisë elektrike”, I vendoset detyrimi I shërbimit publik për të blerë sasinë e nevojshme të energjisë elektrike të prodhuar nga shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike, aksionet e së cilës kontrollohen nga shteti.

Sasia dhe çmimi për njësi e energjisë elektrike, për qëllime të plotësimit të kërkesës së plotë të furnizuesit të shërbimit universal, miratohen nga Asambleja e Përgjithshme e Shoqërisë së Prodhimit, të ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik.

Ndërmjet furnizuesit të shërbimit universal dhe shoqërisë së prodhimit të ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik nënshkruhet kontrata TIP, e miratuar nga Enti Rregullator i Energjisë, e cila negociohet çdo vit, në lidhje me sasinë e energjisë së siguruar dhe çmimin për njësi, përpara fillimit të çdo viti kalendarik të ushtrimit të aktivitetit.

Furnizuesi i shërbimit universal kompensohet nga shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike, për sasinë e pasiguar nga shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike, sipas vlerës së përcaktuar në kontratë, miratuar nga Asambleja e Përgjithshme e Shoqërisë së Prodhimit.

3. Në rastet kur furnizuesi i shërbimit universal nuk mund të sigurojë sasinë e nevojshme nga shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike, në përputhje me parashikimet e kontratës së rregulluar ndërmjet palëve, sipas përcaktimeve të vendosura në pikën 2, të këtij neni, furnizuesi i shërbimit universal ka detyrimin që të sigurojë sasinë e nevojshme të energjisë me anë të shoqërisë publike të furnizimit në tregun e lirë, me të njëjtin çmim që kjo energji prokurohet në treg të parregulluar. Në rast të mossigurimit të energjisë së nevojshme nga furnizuesi i tregut të lirë, furnizuesi i shërbimit universal mund ta sigurojë këtë energji në treg të parregulluar, në përputhje

me kushtet dhe procedurat e përcaktuara, bazuar në rregulloren për tregtimin e energjisë elektrike, që miratohet me vendim të Entit Rregullator të Energjisë. **Furnizuesi I Shërbimit Universal kompensohet nga shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike për sasinë e pasiguruar nga shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike sipas vlerës së përcaktuar në kontratë.**

4. Sasia e tepërt e energjisë elektrike, e krijuar nga shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike, pas përmbushjes së kërkesës së klientëve që përfitojnë nga furnizimi universal, në përputhje me parashikimet e kontratës së rregulluar ndërmjet palëve, sipas përcaktimeve të vendosura në pikën 2, të këtij neni, i shitet Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, për mbulimin e humbjeve, sipas çmimit mesatar të bursës hungareze HUPX, për periudhën në të cilën është kryer livrimi i energjisë, për produktin /profilin në bandë, siç publikohet në website-in e kësaj burse dhe përcaktohet, në mënyrë të detajuar, në kontratë. Në këtë rast, sasia e shitur Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes nuk duhet të tejkalojë sasinë e energjisë që është e nevojshme për mbulimin e humbjeve në rrjet. Kontrata ndërmjet Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes dhe prodhuesit të energjisë elektrike miratohet nga ERE.

4.1 Shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike, aksionet e së cilës kontrollohen plotësisht ose pjesërisht nga shteti, sasinë e mbetur të energjisë elektrike pas plotësimit të nevojave në përputhje me pikat 2, 3 dhe 4 të këtij neni, e tregton sipas parimeve të një tregu të lire dhe konkurrues, në përputhje me kushtet dhe procedurat e përcaktuara, bazuar në rregulloren për tregtimin e energjisë elektrike që miratohet me vendimin e Asamblesë së përgjithshme.

4.2 Bazuar në shkronjën “ë” të pikës 1, të nenit 47 të ligjit nr. 43/2015 “Për Sektorin e Energjisë Elektrike” dhe vendimit nr.449 datë 15.06.2016, të Këshillit të Ministrave, Për miratimin e kushteve dhe procedurave për përcaktimin e furnizuesit të mundësisë së fundit të energjisë elektrike”, për qëllime të interesit publik, Furnizuesi I Shërbimit Universal, në kuadër të shërbimit publik, siguron pa ndërprerje furnizimin e klientëve si më poshtë.

- Subjektet shtetërore që sigurojnë shërbimin e shëndetit public (spitalet dhe qendrat e emergjencës)
- Shoqëri që sigurojnë furnizimin me ujë të pijshëm të konsumatorëve
- Institucionet shtetërore të ekzekutimit të vendimeve penale dhe institucionet shtetërore

5. Me bërjen funksionale të Bursës Shqiptare të Energjisë, Këshilli I Ministrave përcakton kushtet e reja për furnizimin e klientëve të energjisë elektrike, të cilët përfitojnë nga Furnizuesi I Shërbimit Universal, në kuadër të detyrimit të shërbimit public”.

6. Furnizuesi i Shërbimit Universal duhet t'u ofrojë klientëve të drejtën e kontratave standarde, të përgatitura në bazë të kushteve standarde të furnizimit me energji elektrike, të miratuara nga ERE, në përputhje me nenin 84, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike" dhe legjislacionit përkatës për mbrojtjen e klientëve.

Neni 6

Çmimi i rregulluar për furnizimin e klientëve nga Furnizuesi i Shërbimit Universal

1. Furnizuesi i Shërbimit Universal është i detyruar të furnizojë klientët e energjisë elektrike, sipas përcaktimeve të pikave 3, 4 e 5, të nenit 5, të këtij vendimi, me çmime të rregulluara, në të gjithë territorin e Shqipërisë, në përputhje me këtë vendim.

2. Çmimet e rregulluara për shërbimin universal të furnizimit, sipas pikës 1, të këtij neni, miratohen nga ERE, në përputhje me nenin 85, të ligjit nr.43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", dhe duhet të pasqyrojnë kostot.

3. Pasqyrimi i kostos bëhet duke përfshirë koston e blerjes së energjisë elektrike nga shoqëria shtetërore e prodhimit, që përmban edhe koston financiare të TEC Vlora sh.a., koston përkatëse për blerjen e energjisë elektrike të prodhuar nga burime të rinovueshme, sipas parashikimeve të legjislacionit në fuqi për burimet e rinovueshme dhe të blerjes së energjisë në tregun e parregulluar, koston për tarifën e transmetimit, shpërndarjes dhe të furnizimit të energjisë elektrike.

Neni 7

Klientët në nevojë

1. Klientët familjarë, që kanë fituar statusin e klientëve në nevojë, në përputhje me kushtet e përcaktuara në nenin 95, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", kanë të drejtën e përfitimit të shërbimit universal të furnizimit, sipas kushteve të veçanta të furnizimit, të cilat miratohen nga ERE.

2. Çdo kosto shtesë, e bërë nga furnizuesi, në lidhje me kushtet e veçanta të furnizimit për klientët e përcaktuar në pikën 1, të këtij neni, do të mbulohet nga tarifa për shërbimin universal të furnizimit.

Neni 8

Detyrimi për lidhjen në rrjet

1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes është i detyruar të përmirësojë dhe zgjerojë sistemin e shpërndarjes, me qëllim sigurimin e lidhjes së çdo klienti fundor, i cili nuk është i lidhur në sistemin e shpërndarjes, nën termat, kushtet dhe tarifën e vendosura nga ERE.

2. Pavarësisht detyrimit të përcaktuar në pikën 1, të këtij neni, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes nuk do të ketë detyrimin për të ndërtuar apo zgjeruar sistemin e shpërndarjes në një zonë në të cilën nuk ka ekzistuar rrjet, para vendosjes së këtij detyrimi të shërbimit publik, përveç në zonat, të cilat janë pjesë e një plani territorial, kombëtar ose lokal, të miratuar në përputhje me parashikimet e legjislacionit specifik për planifikimin dhe zhvillimin e territorit.

Neni 9

Cilësia e shërbimit

1. Standardet e cilësisë së furnizimit, duke përfshirë kërkesat e nevojshme të vazhdimësisë së furnizimit në një nivel të qëndrueshëm të tensionit, që duhet të plotësohen nga të licencuarit që

kryejnë aktivitetet e gjenerimit, transmetimit, shpërndarjes dhe furnizimit, duke përfshirë ofruesin e shërbimit universal, të përfshira në rregulloret dhe kodet ekzistuese, do të konsiderohen detyrime të shërbimit publik, të vendosura sipas këtij vendimi.

2. Kushtet e cilësisë së furnizimit, të parashikuara në pikën 1, të këtij neni, në lidhje me secilin prej të licencuarve, do të miratohen nga ERE, në përputhje me standardet evropiane të shërbimit të furnizimit.

Neni 10

Siguria e furnizimit

1. Çdo detyrim i vendosur ndaj një të licencuari që kryen aktivitetin e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes ose furnizimit të energjisë elektrike, në përputhje me Rregullat e Sigurisë së Furnizimit, të miratuara nga Këshilli i Ministrave, do të konsiderohet detyrim i shërbimit publik dhe do të trajtohet sipas dispozitave të këtij vendimi.

2. Çdo investim i bërë nga shoqëria i prodhimit të energjisë elektrike, aksionet e së cilës kontrollohen plotësisht ose pjesërisht nga shteti, për kapacitetet e reja gjeneruese, në funksion të plotësisht të kërkesës së klientëve që përfitojnë nga shërbimi universal i furnizimit, do të trajtohet si një detyrim i shërbimit publik në lidhje me sigurinë e furnizimit. Kostot përkatëse mbulohen nëpërmjet tarifave të miratuara nga ERE.

Neni 11

Burimet e rinovueshme të energjisë

1. Çdo detyrim i vendosur ndaj të licencuarve, në përputhje me legjislacionin në fuqi, në lidhje me burimet e rinovueshme të energjisë, do të konsiderohet detyrim i shërbimit publik.

2. Detyrimi i shërbimit publik për blerjen e energjisë elektrike nga burimet e rinovueshme të energjisë i vendoset shoqërisë publike të furnizimit në tregun e lirë, në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe kontratën tip, të miratuar nga ERE. Kontratat ekzistuese që OSHEE, sh.a. ka me prodhuesit me përparësi të energjisë elektrike do të transferohen te furnizuesi i tregut të lirë, bazuar në aktet e brendshme ligjore/administrative ndërmjet shoqërive.

3. Shoqëria publike e furnizimit në tregun e lirë, deri në krijimin e Operatorit të Energjisë së Rinovueshme dhe krijimin e tregut të ditës në avancë, do ta tregtojë këtë energji për mbulimin e humbjeve të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes me të njëjtin çmim me të cilin e blen këtë energji nga prodhuesit me përparësi të energjisë elektrike, deri në përfundimin e kontratave të shitblerjes së energjisë. Në rast të tepcave të krijuara ato do të tregtohen në treg të parregulluar me çmimin që ofron ky treg në përputhje me kushtet dhe procedurat e përcaktuara, bazuar në rregulloren për tregtimin e energjisë elektrike, që miratohet me vendim të Entit Rregullator të Energjisë.

4. Mungesat e mosplotësisht të humbjeve të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes nga energjia e burimeve të rinovueshme do të sigurohen nga shoqëria publike e furnizimit në tregun e lirë në treg, me çmimet e tregut në përputhje me kushtet dhe procedurat e përcaktuara, bazuar në rregulloren për

tregtimin e energjisë elektrike që miratohet me vendim të Entit Rregullator të Energjisë. Në rast të mossigurimit të energjisë së nevojshme nga furnizuesi i tregut të lirë, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes mund ta sigurojë këtë energji në treg të parregulluar, në përputhje me kushtet dhe procedurat e përcaktuara, bazuar në rregulloren për tregtimin e energjisë elektrike që miratohet me vendim të Entit Rregullator të Energjisë.

Neni 12

Mbrojtja e mjedisit dhe efienca e energjisë

1. Çdo kërkesë, detyrim apo kusht, që vendoset ndaj të licencuarve në sektorin e energjisë elektrike, në zbatim të legjislacionit përkatës për mbrojtjen e mjedisit apo eficiencës së energjisë, shqyrtohet nga ERE, për të përcaktuar nëse një kërkesë e tillë, detyrim apo kusht do të zbatohet si detyrim i shërbimit publik.
2. ERE i propozon Këshillit të Ministrave nëse kërkesa, detyrimi apo kushti, sipas përcaktimeve të pikës 1, do të jetë subjekt i dispozitave të këtij vendimi.

PJESA III

DISPOZITA TË TJERA DHE TË FUNDIT

Neni 13

Monitorimi dhe raportimi

1. ERE monitoron zbatimin e detyrimeve të shërbimit publik nga ana e të licencuarve përkatës, sipas këtij vendimi, termave, kushteve dhe licencave përkatëse.
2. Ministria e Energjisë dhe Industrisë dhe ERE informojnë Sekretariatit e Komunitetit të Energjisë për të gjitha masat e vendosura për përmbushjen e detyrimeve të shërbimit publik, sipas këtij vendimi, ndikimin e tyre të mundshëm në hapjen e tregut të energjisë dhe nëse këto masa janë në përputhje me Direktivën 2009/72/EC.
3. Ministria e Energjisë dhe Industrisë dhe ERE njoftojnë Sekretariatit e Komunitetit të Energjisë periodikisht, të paktën çdo dy vjet, për çdo ndryshim të kushteve për vendosjen e detyrimeve të shërbimit publik, të miratuara nga Këshilli i Ministrave.

Neni 14

Dispozita kalimtar

1. Këto rregulla do të shërbejnë si model i përkohshëm për funksionimin e tregut të energjisë elektrike, deri në miratimin e Modelit të Tregut të Energjisë Elektrike, në përputhje me ligjin nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike".

2. Enti Rregullator i Energjisë, brenda 60 ditëve nga hyrja në fuqi e këtij vendimi, të miratojë aktet përkatëse për zbatimin e detyrimeve të përcaktuara në këto kushte.

Neni 15

Hyrja në fuqi

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.